

+

Homilie op 4-2-2018, 5^e Zondag door het jaar, Jaar B.

Dierbaren,

“Laat ons wenen voor Hem die ons gemaakt heeft”: *“Ploremus ante eum, qui fecit nos”* (Ps. 95,6), zo zongen wij in de intredezing. Zij die een Latijns-Nederlands missaaltje gebruiken, vinden dit zinsdeel er onvertaald, omdat het ontbreekt in de huidige Hebreeuwse tekst van de H. Schrift. Het is via de oude Griekse vertaling, de Septuagint, in de Latijnse tekst terechtgekomen die wij in het Gregoriaans nog altijd zingen.

“Laat ons wenen voor Hem die ons gemaakt heeft”. Misschien is uw eerste reactie: Maar is dat nu iets om over te preken? Kunnen we daar vandaag de dag nog wel iets mee? En als dat al zo zou zijn, moet u er dan uitgerekend nú mee aankomen, zo kort vóór carnaval?

Ik begrijp dat helemaal. Maar toch lijkt het mij goed, om bij deze, voor ons zo ongewone, tekst even stil te staan.

Hij past namelijk heel goed bij de eerste lezing en het evangelie van vandaag, en, in breder verband, in het geheel van de H. Schrift. Die is weliswaar uiteindelijk steeds blijde boodschap, maar gaat niet voorbij aan het leed en de pijn van ons leven. Heel duidelijk blijkt dat al in het boek Job, maar meer nog bij Jezus zelf, *“de aanvoerder en voltooiër van ons geloof. In plaats van de vreugde die Hem toekwam, heeft hij een kruis op zich genomen en de schande niet geteld: nu zit Hij aan de rechterzijde van Gods troon. Denk aan Hem die zulk een tegenstand van zondaars te verduren had: dat zal u helpen om niet uit te vallen en de moed niet op te geven”* (Hebr. 12,2-3). *“In de dagen van zijn sterfelijk leven heeft Hij onder luid geroep en geween gebeden en smekingen opgedragen aan God, die Hem uit de dood kon redden. Om zijn vroomheid is Hij verhoord”* (Hebr. 5,7).

Nee, Jezus keek niet weg van het leed. Ook niet van dat van zijn medemens: de schoonmoeder van Petrus, die met koorts te bed lag, en allen die lijdend of bezeten waren, en die 's avonds, na zonsondergang, bij Hem gebracht werden (vgl. Mc 1,30-34). Of al die anderen die Hij ontmoette, en die hij in hun leed nabij was. Denken wij in het bijzonder aan Maria, de zuster van de gestorven Lazarus: *“Toen Jezus haar zag wenen, en eveneens de Joden die met haar waren meegekomen, doorliep Hem een huivering, en diep ontroerd sprak Hij: ‘Waar hebt gij hem neergelegd?’ Zij zeiden hem: ‘Kom en zie, Heer.’ Jezus be-*

gon te wenen, zodat de Joden zeiden: ‘Zie eens, hoe Hij van hem hield’ (Joh. 11,33-36)”. En Hij weende ook over Jeruzalem: “Toen Hij naderbij kwam, liet Hij zijn blik over de stad gaan en weende over haar” (Lc 19,41).

Ook Paulus gaat het leed niet uit de weg. “Van allen onafhankelijk, heb ik mij de slaaf van allen gemaakt [...] Met de zwakken ben ik zwak geworden” (1 Kor. 9,19.22), zegt hij in onze tweede lezing. En aan de Romeinen schrijft hij: “Verblijdt u met de blijden en weent met hen die wenen” (Rom. 12,15). Drie hoofdstukken daarvoor had hij hun al met alle nadruk verklaard: “Ik spreek de waarheid in Christus, ik lieg niet, mijn geweten waarborgt het mij in de Heilige Geest: in mijn hart is grote droefheid en een pijn die niet ophoudt” (Rom. 9,1-2).

“Laat ons wenen voor Hem die ons gemaakt heeft”. Kunnen wij daar nog iets mee? Of zijn wij misschien zó gewend geraakt aan het leed van heel de wereld dat dagelijks via TV, radio, internet en pers onze huiskamers binnenkomt, dat we er immuun voor worden, en zelfs door leed vlak naast ons niet meer worden geraakt? “Wenen voor Hem die ons gemaakt heeft”. Dat is: heel het onoverzienbare mysterie van het lijden, dichtbij en veraf, lichamelijk, geestelijk en moreel, in Gods handen leggen, er zijn troost, zijn bijstand, zijn vergiffenis en zijn genade over afsmecken. Want Hij “is groter dan ons hart, en Hij weet alles” (1 Joh. 3,20). Wie zó weent, wordt door de Heer zalig geprezen: “Zalig die nu weent, want gij zult lachen” (Lc 6,21); “Zalig de treurenden, want zij zullen getroost worden” (Mt 5,5).

Als wij zo wenen, zijn wij dus zalig, omdat wij zullen lachen, omdat wij getroost zullen worden. Wij zijn zalig in het perspectief van wat nog komt, waar wij op hopen, waar wij naar hunkeren met heel ons hart. Dierbaren, om die hoop zit onze wereld zó verlegen! Om dat vertrouwen op God, op wiens belofte onze hoop steunt (vgl. Hebr. 10,23)! Om mensen die de moed hebben om verder te kijken dan deze aardse realiteit, en die precies daardoor die aardse realiteit durven aan te nemen zoals ze is. Die niet weg hoeven te kijken van het leed, omdat zij weten dat dat leed uiteindelijk niet het laatste woord heeft, en dat de dood door Christus overwonnen is, definitief.

Laat ons dan toeleven naar die volheid van leven die Hij ons beloofd heeft, en waarvan St Jan ons in zijn Apokalyps al iets ontsluit. Hij zegt: “Toen hoorde ik een machtige stem die riep van de troon: ‘Zie hier Gods woning onder de mensen! Hij zal bij hen wonen. Zij zullen zijn volk zijn, en Hij, God-met-hen, zal hun God zijn. En Hij zal alle tranen van hun ogen afwissen’”(Apk. 21,3-4). Amen.

